

*Dag kerk, ik zie je al van verre staan.
Hoe is het met je?
Je lijkt zo groot en zo stevig.
Je torent boven alles uit.
Al is je aanwezigheid niet meer zo vanzelfsprekend,
in deze tijd.
Midden in je is het zo vaak stil.
Hoe beleef jij dat zelf, die stilte?
Is het een doodse stilte,
of is het meer een zachte galm van al die stemmen
die in al die jaren in je hebben geklonken?
Hoor je nog die stemmen van vreugde, om de doop van een kind,
stemmen van droefheid, bij een plotseling afscheid?
Zijn ze nog te horen, die stemmen van Kerst en van Pasen
van een zondag, midden in het jaar?
Of die woorden van dat woordeloos gebed,
van een lied dat klinkt uit het hart?
En klinken ze ook nu nog in jou:
stemmen van dromen over een wereld die iets heeft van God?
Stemmen die vertellen over het leven van alle dag
en van Jezus, die als mens van alle dag ons voorbeeld wil zijn.
Of is er in jou nu slechts die laatste stilte,
een stilte voor de laatste storm,
omdat ze zeggen dat je meer dood bent dan levend
en mensen je ziel niet meer ervaren?
Dag kerk, kon je maar spreken uit jezelf.
Vandaag steek ik in jou een kaarsje aan.
Al weet ik nauwelijks waarom of ik dat doe.
Misschien opdat ook jij zo je warmte blijft verspreiden,
en mag getuigen van het licht
dat toch telkens weer in je brandt.
Dag kerk, het ga je goed.
Ik groet je met een hartelijk AMEN*

TOM TOM VAN ONS GELOOF?

***Naar welke richtingwijzers
zijn wij op zoek?***

***INFORMATIE VOOR OUDERS
MET JONGE KINDEREN***

HH. Franciscus en Clara parochie

- MISDIENAAR/MISDIENETTE

Door kinderen een actieve rol te geven in de viering zullen ze zich ook meer betrokken voelen bij het geheel. Na de eerste communie kunnen kinderen (en jongeren) misdienaar/misdienette worden. Dan doen ze ook echt mee.

- KINDERKOOR

In verschillende kerken is er ook een kinderkoor, die vaak de zang verzorgt tijdens kindervieringen. Ook deelname aan zo'n kinderkoor maakt kinderen vertrouwd met de kerk en de vieringen.

- KINDERWOORDDIENST

In sommige kerken vindt ook een kinderwoorddienst plaats. Tijdens de kinderwoorddienst hebben de kinderen tijdens een gedeelte van de viering hun eigen viering, waarin het Bijbelverhaal op een voor hen begrijpelijke wijze wordt verteld en ze dit ook op hun eigen niveau kunnen verwerken. In de Martinuskerk in Twello vindt de kinderwoorddienst plaats op de eerste zondag van de maand.

- KINDERBIJBELS/KLEURPLATEN

In een viering waarin niet speciaal aandacht geschonken wordt aan kinderen is het wel mogelijk om ze onder de viering op een ontspannen manier bezig te houden. Dit kan bijvoorbeeld door een kinderbijbel mee te nemen, die ze onder de viering kunnen lezen. Ook is het best mogelijk om voor kinderen iets te laten kleuren tijdens de viering. In sommige kerken zijn kleurplaten en tekenmateriaal aanwezig.

- GEEF KINDREN OPDRACHTEN

Ook is het mogelijk om kinderen voor de viering een paar opdrachten te geven, zoals: welke liturgische kleur is er in de kerk te zien en waarom die kleur? Welk evangelieverhaal wordt er in de viering verteld? Wie is de voorganger...?

- NOG GEEN 1^E COMMUNIE GEDAAN?

Als kinderen nog niet de eerste communie gedaan hebben, mogen ze tijdens de communie best mee naar voren lopen. Daar kunnen ze dan van de voorganger een kruisje krijgen op het voorhoofd, of een hand. Zo hebben ze het gevoel er ook echt bij te horen.

- NEEM VRAGEN VAN KINDEREN SERIEUS

Kinderen zitten vaak vol vragen. Ook in de kerk mogen ze die gerust stellen. Eventueel kan je aangeven dat ze ook voor of na de viering alles kunnen vragen. Eventueel na de viering ook aan de voorganger.

NIET ZICHTBARE SYMBOLEN

Wat niet te zien, maar wat wel hoorbaar is, is dat de kerk ook haar eigen geluiden kent: geluiden van stilte, geluiden van spreken, luisteren en gebed en geluiden van zang.

Daarnaast kennen we in de kerk ook verschillende liturgische houdingen, waarmee we ons vieren vorm geven.

De meeste tijd zitten we. Die zithouding maakt het ons makkelijk om goed te luisteren. Tijdens enkele momenten staan we.

Bijvoorbeeld bij de opening van een viering, bij het luisteren naar het evangelieverhaal, bij het uitspreken van de geloofsbelijdenis en bij het ontvangen van de zegen. Die staande houding drukt respect uit. Tenslotte wordt er op verschillende momenten ook geknield. In de regel is dat tijdens het Eucharistisch gebed of communiegebed. Ook na het ontvangen van de communie kun je knielen voor persoonlijk gebed in stilte. Ook dat is een houding van eerbied en respect en ondersteund het gebed.

SUGGESTIES VOOR KERKBEZOEK MET KINDEREN

Vaak wordt het als problematisch ervaren om kinderen mee te nemen naar een kerkelijke viering. Vaak zijn vieringen niet specifiek toegesneden op kinderen en kunnen ze langdradig en saai overkomen. Toch zijn er wel enkele manieren om kinderen meer thuis te laten raken in de kerk.

- **VERTROUWDHEID.** Een mens moet zich in een ruimte thuis voelen om zich prettig te voelen. Wat dat betreft: onbekend maakt onbemind. Ook het zijn in een kerk en meedoen met vieringen vraagt een zekere vertrouwdheid, een weten wat je er mag verwachten en kennis van hoe je je wel en niet in een kerk gedraagt. Die vertrouwdheid kan bijvoorbeeld opgebouwd worden door een geregeld bezoek, maar ook door voor de viering het kind wat met het kerkgebouw kennis te laten maken: het samen bekijken van het gebouw, samen een kaars aan te steken en uit te leggen wat er gebeurt in de viering;

- **KINDERVIERINGEN**

In de meeste kerken vinden meer of minder geregeld kindervieringen plaats. Bij deze vieringen worden de kinderen meer op hun eigen niveau aangesproken. Het bijwonen en meedoen met deze vieringen maakt kinderen ook vertrouwd met de kerk.

DE KERK ALS RELIGIEUS GEBOUW *enkele gedachten*

Als je naar een kerk kijkt, dan kan je als eerste constateren dat de kerk gewoon een stapel stenen is, zoals elk ander gebouw. Maar elk gebouw, elk huis is met een eigen gedachte gebouwd. Dat geldt zeker voor kerken. Ze zijn dus meer dan een verzameling stenen.

KERK - ECCLESIA

Het woordje 'kerk' heeft te maken met het Griekse woord 'ecclesia'. Dat woord wil zeggen: 'een door God zelf samengeroepen gemeenschap'. In het samenkomen en het vieren komt het gebouw tot leven. De kerk is met andere woorden een huis van en voor God, een huis door mensen gebouwd en waar gevierd wordt.

KERKGEBOUW EN SYMBOLIEK

Rooms-katholieke kerken kenmerken zich daarbij vaak door een rijke symboliek. Nadat een kerk gebouwd is, wordt deze eerst ingewijd: het kerkgebouw wordt dan een gewijde ruimte. Een ruimte waarin veel symboliek te vinden is.

Dit alles maakt de kerk tot een speciale ruimte, die –elke plek op een eigen manier- voorwaarden wil scheppen om zowel individueel en als gemeenschap in contact te komen (te communiceren) met God, en waarin ook God op een bijzondere manier in contact wil komen met zijn mensen, gemeenschappelijk en individueel. Zo worden de stenen van de kerk tot levende stenen, worden wij de stenen van de kerk.

PLEKKEN VAN SYMBOLIEK

Elke plek in de kerk heeft zijn eigen functie en wil verwijzen naar God. In het gebouw van de kerk komen we dan ook verschillende ruimtes tegen:

- door de doop wordt een mens binnengeleid in de ruimte van God. Daarom komen we van oudsher bij de ingang van de kerk (meestal aan de linker kant) een doopkapel tegen;
- tegenover de doopkapel (meestal aan de rechter kant) vinden we vaak een Maria-kapel of Mariabeeld. Deze ruimte is vooral de plek voor persoonlijk gebed;
- afhankelijk van de stijl van de kerk komen we door het hele gebouw beelden van heiligen tegen. Je zou kunnen zeggen dat je door die beelden deel uitmaakt van de lange traditie van gelovigen. Elke heilige beeldt daarbij een eigen manier van godsdienstig leven uit;
- eenzelfde functie hebben ook de ramen van de kerk. Van oudsher zijn de ramen vaak gebruikt om Bijbelse en andere taferelen uit te beelden, bedoeld als Bijbel voor diegenen die niet konden lezen;
- ook zien we in Rooms-katholieke kerken de kruiswegstaties, waarop afgebeeld de gang die Jezus maakte tijdens zijn lijden en dood;
- de kerk telt ook 12 apostelkruisjes, te vinden aan de muur door de hele kerk heen, die zijn gewijd bij de inwijding van de kerk, met daarbij 12 kaarsen. Hieruit spreekt de verbondenheid met de twaalf apostelen, de meest naaste leerlingen van Jezus;
- ten slotte vinden we, meestal vooraan in het centrum van de kerk het Tabernakel, de plek waar het geconsacreerde, geheiligde brood bewaard wordt. Je zou ook kunnen zeggen dat dit de ruimte is waar God het meest nabij is.

LITURGIE EN SYMBOLIEK

Waar de ruimtes aan de achterkant en de zijkant van de kerk vooral ter persoonlijke inspiratie en gebed zijn, kan je zeggen dat het meer centrale gedeelte van de kerk bedoeld is voor gemeenschappelijke vieringen. In het middenschip van de kerk zijn de zitplaatsen voor de gelovigen te vinden, die met hun gezicht gekeerd zijn naar het priesterkoor, waar het grootste gedeelte van de liturgie vorm krijgt. In de liturgie kan je spreken van rollen: iedere deelnemer heeft een eigen rol, samen geven we de liturgie vorm: de kerkgangers, eventueel het koor en de muziek, de liturgische assistenten zoals misdienaars en lector en de voorgangers. Aan de opstelling op het priesterkoor is te zien dat de liturgie in de kerk over het algemeen twee centrale plaatsen heeft:

- de lezenaar of Ambo, van waar samengekomen wordt rondom de Heilige Schrift, door lezing, uitleg (preek of overweging) en gebed. De Ambo is dan ook de plek waar de verzen Christus verkondigd wordt ;
- en het Altaar, waaraan de eucharistie gevierd wordt.

De liturgie heeft, doorheen het kerkelijk jaar, ook te maken met verschillende liturgische kleuren, die onder andere zijn terug te vinden in de kledij van de pastor/voorganger. Aan de kleur herken je als het ware de sfeer van de viering. Er zijn vier kleuren:

- groen: voor de gewone tijden door het jaar, als er geen bijzonderheden zijn. Groen is de kleur van verwachting en hoop;
- paars: kleur van boete, bekering en droefheid. Paars wordt gedragen in de tijden voorafgaande aan Kerstmis (de advent) en Pasen (de veertigdagentijd). Ook bij uitvaarten wordt in de regel Paars gedragen;
- wit: de feestkleur. Wit wordt met name gedragen in de Kerst- en Paastijd. Ook op verschillende feestdagen wordt wit gedragen;
- rood: de kleur van liefde, vuur, lijden, offer en de Heilige Geest. Rood wordt gedragen op het Pinksterfeest, bij vieringen rond het lijden van Christus en op feestdagen van apostelen en martelaren.